

Zpravodaj

obce Pěňčín

únor 2023

zdarma

Slovo starosty

Vážení spoluobčané,
na úvod bych Vám chtěl ještě jednou popřát v roce 2023 jen to nejlepší, mnoho úspěchů, radostí a především zdraví a spoustu krásných nezapomenutelných chvil.

Zastupitelstvo obce bude na svém zasedání dne 6. února projednávat rozpočet obce na rok 2023. Rozpočet je sestaven jako vyrovnaný, jsou v něm zohledněny navýšené ceny energií a zvýšené ceny materiálu a služeb. Vyrovnaný je i proto, že v něm zatím nejsou zahrnuty velké investice, které budou doplněny na základě získaných dotací, a spoluúčast obce bude financována z přebytku hospodaření z minulých let, který činí více než 24 000 000 Kč, popřípadě na velké akce budeme čerpat úvěr.

I když v rozpočtu nejsou zahrnuty velké investice, již obsahuje některé zásadní akce, které budou v letošním roce

realizovány. V letošním roce umístíme radary na Dolní Černé Studnici a Bratříkově. Dále se celoplošně opraví komunikace na Jistebsku a dvě v Alšovicích. Do poloviny roku bychom chtěli mít požádáno o stavební povolení na chodník z Jistebka na Bratříkov a ihned požádat o dotaci na jeho výstavbu. V mateřské škole se o prázdninách celkově opraví a zmodernizuje zelená třída.

Dále plánujeme výstavbu nových čističek odpadních vod u obecního úřadu a bytového domu Bratříkov 100.

Pro komunální služby budeme pořizovat nový užitkový automobil jako náhradu za dožitou Dacii Dokker. Dále máme v plánu pořídit další zařízení pro smykový nakladač a jsou objednány dva kontejnery na objemný odpad.

Pokud bude finančně podpořena výměna veřejného osvětlení, budou letos vyměněny veškeré lampy veřejného

osvětlení za LED svítidla s chromatičností 2700 K, která je nazývána jako teplá bílá. Všechna svítidla budou vybavena funkcí AstroDIM, která zajišťuje víceúrovňové noční snížení výkonu podle interního časovače, který se přizpůsobuje době napájení osvětlení. Toto zařízení automaticky realizuje profil stmívání podle předdefinovaného vztahu ke střednímu bodu noci, který se vypočítává na základě doby napájení systému. Tato funkce tedy automaticky ztlumí intenzitu osvětlení v málo exponované době (uprostřed noci).

Další akce jsou závislé na tom, jaké dotační prostředky získáme a na době realizace jednotlivých projektů. Samozřejmě o průběhu a upřesněných plánech Vás budeme informovat v dalších zpravodajích.

Ivan Matějček

ZŠ Pěňčín leze na Mount Everest

Na základní škole v Pěňčíně se během ledna 2023 uskutečnila speciální akce. Žáci školy se pokusili o zdolání nejvyšší hory světa. Cílem bylo od 16. do 20. ledna 2023 vylézt na tyči nebo laně přesně 2 212×, abychom dosáhli požadované nadmořské výšky 8 849 m n. m. Do akce se zapojily všechny třídy a tělocvična byla plná i o přestávkách. Snaha byla obrovská, ale bohužel Mount Everest odolal. Podařilo se nám však překonat hranici sedmi tisíc metrů – přesně 7 072 m n. m. Nejvíce přispěla 6. a 8. třída. Jenom tyto dvě třídy přidaly 845 výlezů. Nejaktivnějším lezcem byl Václav Motl z 6. třídy, který to zvládl 122×. Děkujeme všem žákům za obrovskou snahu. Příště už budeme zkušenější a vrchol nejvyšší hory světa nám neuteče.

ZŠ Pěňčín

ZŠ PĚŇČÍN LEZE PO HORÁCH
MÁME TU ŠPLAHACÍ VÝZVU

Každý žák může jedním výšplháním na tyč nebo lano přispět 4 metry
(samozřejmě čím vícekrát každý vyleze, tím lepší)

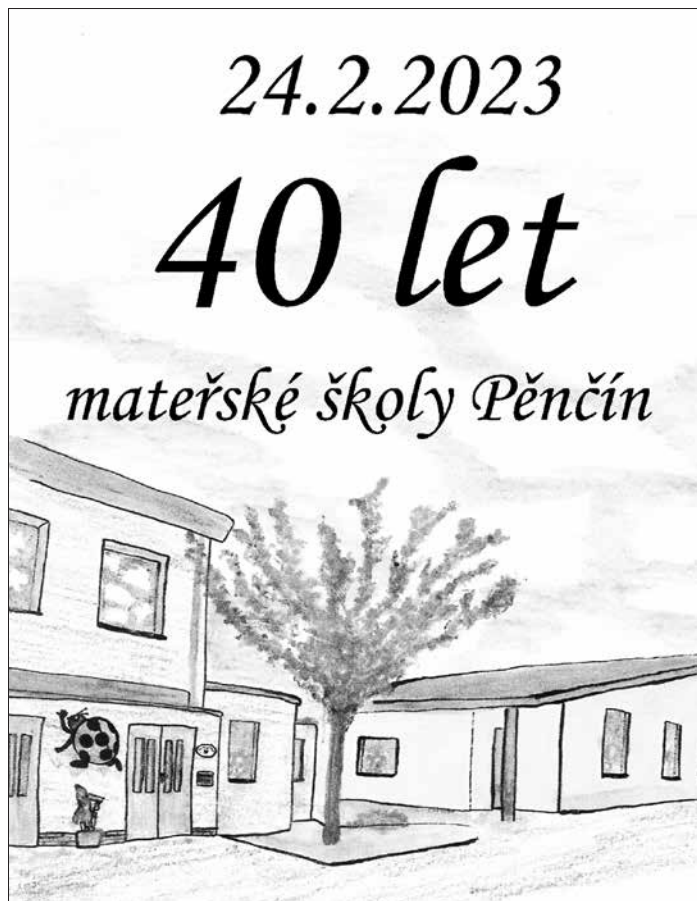
Na obrázcích dole máte 4 hory, které se budeme snažit zdolat
(u každé máte údaj, kolikrát bychom museli vyšplhat pro její zdolání)

KOZÁKOV	SNĚŽKA	MONT BLANC	EVEREST
			
744 m. n. m.	1603 m. n. m.	4809 m. n. m.	8849 m. n. m.
186x	400x	1202x	2212x

Zprávičky z naší školičky

Oznamujeme všem čtenářům, že naše mateřská škola oslaví dne 24. února 2023 čtyřicáté výročí svého vzniku. Do dalších let jí přejeme spoustu šťastných dětí, spokojených rodičů, milých, ochotných zaměstnanců a zřizovatele, který ji bude nadále podporovat a zvelebovat.

Za celý kolektiv MŠ Hana Pešková

V minulém čísle našeho zpravodaje byly otištěny Vzpomínky na školní léta žáků pěncínské školy, ročníku 1947. Při zpracování zpravodaje jsem ale nebyl pozorný a zapomněl do příspěvků zařadit i ten od paní učitelky Hany Šafářové. Velmi se jí tímto omlouvám a otiskujeme znovu celý text, včetně toho zapomenutého.

Richard Hübel

Vzpomínky na školní léta

Již dávno tomu co ročník 1947 ukončil školní výuku na ZDŠ v Pěncíně. Vzpomínky na tato léta nás vedou k potřebě se vidat a vzpomínat na prožitá školní léta. Dokud jsme byli mladší scházeli jsme se po 5ti letech. Nyní se již scházíme každý rok. Vzpomínáme, jak chodili na naše setkávání učitelé Jiřík, Jehlička, Lacina, Hujer a paní Šafářová (provdaná Bednaříková). Nasmáli jsme se při vzpomínkách na jejich zlovyky, průpovídky apod. V tom nejvíce vynikal učitel Jiřík a užíváme jich snad při každém setkání.

Letos, kdy většina z nás oslavila sedmdesáté páté narozeniny jsme se setkali v restauraci Na Dřevěnce. Z našich učitelů žije již jen paní učitelka Šafářová, která v červenci oslavila osmdesáté

čtvrté narozeniny. Moc nás překvapila, že přijala pozvání a přes vysoký věk a vzdáleného Zlína přijela. Nezapomněla na naši jídelnu "Klemencovnu" a nezapomněla ani na naše vynikající kuchařky paní Jiříkovou a Polcerovou. Přikládáme její vzpomínky na prožitá léta vyučování na naší ZDŠ.

Je nám jasné, že naše potěšení z jejich návštěv bylo poslední. Z důvodu jejího věku a absolvování náročné cesty je to nemožné. Poděkování patří její milé dceři za zajišťování dopravy. Přejeme naší oblíbené paní učitelce ještě mnoho let spokojeného života.

Za všechny Lada Niklová

Moji milí Pěncíňané, byla jsem požádána, abych zavzpomínala na své dvouleté působení na Pěncíně. Je třeba připomenout, že toto období bylo pro mě velmi radostné. Byla jsem mladá, plná elánu a měla ráda dětičky, ostatně byly na Pěncíně vzorní, poslušní a milí.

Takové je vidím i teď, i když už to nejsou děti. Jsou to dospěláci. I když v nich vidím neustále děti školou povinné. Jsem ráda, že se s vámi mohu setkat a popovídat.

Musím také vzpomenout na mé kolegy, byli příjemní a vždy ochotní mě pomoci. Byla jsem totiž jediná žena a ještě nejmladší v celém učitelském sboru. Dnes je situace docela jiná, samá žena, sem tam chlap.

Moje učitelská kariéra byla prostá. Učila jsem na základních školách češtinu a ruštinu. Poté na učilišti i technické kreslení a sociální vědy, což byla původně občanská nauka.

Hana Šafářová – Bednaříková

Sto let pěncínské školy 1923–2023

V letošním roce oslaví pěncínská škola sto let od svého vzniku. Oslavy proběhnou ve svatojánském čase ve druhé polovině června, během Pěncínských slavností a Svatojánského dne. Díky nápadu a nadšení bývalé ředitelky Miluše Halamové, vydáme k výročí sborník, který bude mapovat celou historii školy. Máme k dispozici celou řadu materiálu a fotek, ale pokud by někdo z Vás měl doma ještě něco zajímavého, budeme moc rádi. Zajímali by nás zejména materiály, fotky, články před a nebo krátce po druhé světové válce. Děkujeme za spolupráci.

*Richard Hübel, hubel@kittelovomuzeum.cz
+420 602 620 969*

Ceník 2023

Odpady dle aktuálního ceníku na rok 2023 se mohou platit buď na účet číslo 963242379/0800 nebo v úředních dnech v pondělí, středu a čtvrtek přímo na OÚ Pěncín v hotovosti nebo kartou. Za pronájem hrobového místa na rok je sazba 50 Kč a za psa je poplatek 100 Kč.

OÚ

velikost nádoby	četnost	1 svoz	cena/rok
80 l	1×1T	64	3 328 Kč
80 l	1×14D	64	1 664 Kč
80 l	kombi	64	2 496 Kč
80 l	1× měsíc	64	768 Kč
120 l	1×1T	96	4 992 Kč
120 l	1×14D	96	2 496 Kč
120 l	kombi	96	3 744 Kč
120 l	1× měsíc	96	1 152 Kč
240 l	1×1T	192	9 984 Kč
240 l	1×14D	192	4 992 Kč
240 l	kombi	192	7 488 Kč
240 l	1× měsíc	192	2 304 Kč
1100 l	1×1T	880	45 760 Kč
1100 l	1×14D	880	22 880 Kč
Pytel 60 l	50 Kč		
Pytel 110 l	100 Kč		
Poplatek za osobu	576 Kč		
Poplatek za litr	0,80 Kč		
Svoz 1× měsíc	1. úterý v měsíci		

Důležitá telefonní čísla a další kontakty

Tísňová volání

112 Tísňová volání – centrální číslo
150 Hasiči
155 Záchraná služba
156 Městská policie
158 Policie České republiky

Zdravotní středisko Pěncín

Pěncín 31, 468 21 Bratříkov
MUDr. Jarmila Lejsková
MUDr. Rudolf Šumaj
Tel.: 483 397 026

Policie ČR

Obvodní oddělení Železný Brod
(pobočka Železný Brod)
Vaněčkova 729, 468 22 Železný Brod
www.policie.cz
Tel.: +420 974 480 300
Fax: +420 974 480 308
e-mail: jn.oo.zeleznybrod@pcr.cz

Základní škola

www.zspencin.cz
Tel.: 483 397 027, 483 397 627
Fax: 483 397 727
e-mail: zspenc@seznam.cz

Mateřská škola v Pěncíně

Pěncín 62, 468 21 Bratříkov
Tel.: 483 390 487
<http://skolka.pencin.cz>

Školní jídelna

tel.: 483 397 036

Dům s pečovatelskou službou

Alšovice 63, 468 21 Bratříkov

Pošty Partner

Pěncín – Řeznictví Šourek
Pěncín 29, tel.: 607 253 098
Huť – Potraviny J. Špidlen
Huť 169, tel.: 777 672 021

Webové stránky sportovních oddílů

■ TJ Sokol Alšovice
www.dosokola.cz
■ TJ Sokol Huť
www.sokolhut.cz
■ FC Pěncín
www.fcpencin.cz
■ Sokol Skuhrov
www.sokolskuhrov.cz
■ Sokol Bratříkov
www.sokol.cz/bratrikov
■ Turistický oddíl Alšovice
www.turistickyoddil-alsovice.eu

Ohlédnutí za rokem 2022 v Sokole Bratříkov

Rok 2022 již začal bez covidových zákazů, a tudíž jsme mohli hned od začátku roku se v naší sokolovně setkávat a také sportovat, i když chvíli jsme si ještě museli dokazovat, že nejsme covidáci.

Nový rok zahajujeme již tradičním výšlapem na Černou studnici. Po zdolání vrcholu se vracíme přes Huť do Sokolovny na Bratříkově, kde jsou vždy přichystány dobroty z udírny a samozřejmě dobré pití. Je příjemné hned na Nový rok potkat spoustu známých popřít si s nimi a popovídat.

Od začátku roku taktéž opět začal fungovat oddíl všestrannosti pro děti, který nazýváme Sokoliček. Děti jsou rozděleny na mladší, které se scházejí v úterý a starší, které cvičily ve čtvrtek. Mladších dětí je šestnáct a schází se jich tak kolem deseti. Starších máme čtrnáct, a účastní se v podobném počtu. Díky podpoře Obec Pěnčín, Libereckého kraje a Národní sportovní agentury jsme pro děti mohli pořídit nové a moderní cvičební pomůcky. Asi nejlepší pomůckou se jeví BlazePody. Jedná se o sadu přes Bluetooth vzájemně propojených světelných terčů, které nabízejí mnoho herních módů a děti velice baví. Jednota získala i tři nové cvičitele III. třídy, kterými se po úspěšném absolvování kurzu stali Miroslav Lang, Klára Halamová a Lenka Pileková. Pokud máte zájem o zapojení do cvičení, budeme rádi. Mladší děti se od Nového roku scházejí v pátek od 16 hodin a starší ve čtvrtek také od 16 hodin.

Oddíl stolního tenisu zahájil sezonu 2022/2023 se čtyřmi týmy. A tým hraje Krajský přebor I. třídy, kde je průběžně na vynikajícím 4. místě. Družstva B a C hrají Okresní přebor I. třídy, kde je Běčko průběžně 4. a Céčko je zatím na 9. místě. Mužstvo D nastupuje v Okresním přeboru II. třídy, kde je průběžně 6.

Poprvé ve své novodobé éře se naše jednota zapojila i do celorepublikových sokolských akcí, a to hned několika. Dne 24. června jsme se zapojili do Dne sokoloven, kdy naše Sokolovna poodhalila svá zákoutí, která byla v nedávné době vyklizena a rekonstruována. Předvedené sbírky obsahovaly kromě historických dokumentů také sepsané divadelní hry, které dříve byly nedílnou součástí bratříkovského sokolského života. Nejmladší návštěvníci i jejich rodiče si mohli zacvičit a zadovádět uvnitř i venku. Nakonec bylo naplánováno opékání buřtů pod sokolovnou, bohužel nepříznivé počasí účastníky donutilo dělat buřty na grilu uvnitř.

Dne 29. září probíhala akce Sokol spolu v pohybu, kdy pro děti i dospělé byly připraveny disciplíny v sokolovně. Jelikož bylo teplo a mohli jsme být i venku, část úkolů se odehrávala na hřišti pod sokolovnou.

Další akcí byl Památný den sokolstva. Tento den jsme si připomněli dvěma akcemi. V pátek 7. října se uskutečnilo setkání pamětníků, na kterém se sešlo 26 současných nebo bývalých Bratříkováků. Účast nás mile překvapila, a tento rok akci určitě zopakujeme. V sobotu 8. října se uskutečnila sobotní večeře, která odkazovala na klasická jídla nebo jídla, kde hlavní roli při servírování hrála bílá a červená barva, což jsou barvy Sokola. Večer byl zakončen hudební rockovou zábavou, na které vystoupila tanvaldská kapela The Broken Dam. Po celou dobu byla k vidění výstava zapůjčená od České obce sokolské s názvem Sokolové s olympijskou pochodní, která připomíná účasti a úspěchy českých a československých Sokolů pod pěti kruhy.

Dne 3. srpna v sokolovně vystoupilo Duo Venasis se svou pohádkovou show, u které se děti i dospělí velmi pobavili. Největším překvapením byl leguán, kterého si návštěvníci mohli pohlédnout.

V roce 2022 jsme pořádali i sobotní večeře. Celkem bylo šest tematických večeří. Účast na nich je hojná a je vidět,

že kuchyně Michala Bernata chutná místním i přespolním. S večery budeme pokračovat i v letošním roce a další budou 11. února a 20. května. Budeme rádi, když si přijdete pochutnat a tím pomůžete i činnosti naší jednoty.

Dalšími akcemi bylo Pálení čarodějnic a Rozloučení s létem. Čarodějnice byly součástí večere a Rozloučení s létem bylo plné her a úkolů, za které byly děti odměněny.

Naše Sokolovna v minulém roce hostila i akce dalších spolků. V pátek 18. března se zde konal Ples SDH Bratříkov a dětský maškarní ples, v sobotu 26. března zde měl valnou hromadu hasičský okrsek Pěnčín a 18. listopadu zde pořádalo ples Myslivecké sdružení Břeží.

Závěrem bych chtěl poděkovat za podporu všem, kteří navštěvují naše akce, dále podporovatelům a sponzorům, kterými jsou Obec Pěnčín, Liberecký kraj, Národní sportovní agentura, Preciosa Ornela, a. s. a K a P e spol. s r.o. Velké díky patří i všem bratrům a sestrám, kteří se zúčastňují brigád a pomáhají s přípravou a servisem na večerích, stejně tak jejich rodinám, které jim bez velkých protestů tuto činnost umožňují. Všem ostatním přeji úspěšný rok 2023 a třeba se někdy sejdem při nějaké příležitosti v naší sokolovně.

Ivan Matějček

SOBOTNÍ VEČEŘE

ZABÍJAČKOVÁ KUCHYNĚ

SOKOLOVNA BRATŘÍKOV

11. 2. 2023 OD 17 DO 21 HODIN
V DOBĚ VEČEŘE JE MOŽNÝ VÝDEJ S SEBOU

POLÉVKA
PRDELAČKA

HLAVNÍ CHOD
ZABÍJAČKOVÝ GULÁŠ
JITRNIC A JELITA, HOŘČICE, KŘEN, CHLÉB
OVAR, HOŘČICE, KŘEN, CHLÉB
TLAČENKA (SVĚTLÁ, TMAVÁ), CIBULE, OCET, CHLÉB
SULC, CIBULE, OCET, CHLÉB

MOUČNÍK
BUCHTY

Práce spolku Huť pro život za rok 2022

Rok 2022 jsme započali výroční členskou schůzí, která proběhla dne 22. ledna.

Ke konci roku 2022 se členská základna nezměnila, je nás stále 23 řádných členů a dva čestní členové.

Spolu s pomocí SDH Huť jsme 19. února 2022 uspořádali tradiční Masopust. Velký dík patří hasičům za poskytnutí prostoru v hasičské zbrojnici, který byl perfektně připraven pro posezení účastníků masopustního průvodu a následné vepřové hody.

V mrazivém a suchém březnu jsme řešili spíše projekty spojené s opravami kaple, zejména financování. Díky páteru Juchovi, kterému se podařilo získat dotaci od Libereckého kraje, jsme přijali rozhodnutí o finančně náročné opravě a restaurování vnitřních omítek v kapli. Před těmito pracemi jsme zajistili odstranění staré obvodové omítky do výše jednoho metru a zajistit rozvody elektroinstalace ještě před vlastním restaurováním zdí. Velmi si vážíme poskytnutí dotace od obce právě na elektroinstalaci a to ve výši padesáti procent

Máme radost, že měl spolek možnost spolupracovat na většině akcí, které pořádalo muzeum na Krásné. Zajišťujeme občerstvení a určitě jsme přispěli ke spokojenosti návštěvníků, ať už před Velikonocemi nebo o adventu. A i během letních měsíců jsme před muzeem zajistili občerstvení návštěvníků k jejich velké spokojenosti.

Na jaře a na podzim také uklízíme hřbitov v Huti, který je opravdu rozlehlý a proto se na úklidu musí podílet co nejvíce členů i několik dní.

V květnu se aktivně účastníme pouť na Krásné, kde máme stánek s našimi rukodělnými výrobky a pomáháme hasičům SDH Huť při zajištění občerstvení. I na tomto místě musí zaznít poděkování všem z řad SDH, kteří výsledek celodenní práce v podobě nemalého finančního daru věnují našemu spolku na opravu kaple sv. Vojtěcha.

Podzim je pro spolek velmi náročný, protože probíhá mnoho akcí a to i vlastních.

Po velmi zdařilém a úspěšném Sklářském víkendu v říjnu na Krásné pořádá náš spolek v listopadu už tradičně jarmark s dočasnou kavárnou. Během této akce připravujeme vždy Setkání se seniory, které je velmi srdečné a oblíbené. Naše starší spoluobčany seznamujeme s naší

činností, s průběhem prací v kapli a s plánem dalších oprav. Přichystaný dárek mile překvapí a je radost vidět spokojenost na tvářích seniorů, kteří v Huti žijí.

V prosinci k nám přišel sv. Mikuláš s anděly a cpali se k nám i čerti. V kapli se svítilo, shromažďovaly se balíčky s nadílkou pro děti a venku měl tentokrát spolek stánek nejen s teplými nápoji, ale i se sejkorama a s klobáskama. Vůně se linula dokola, lidí s dětmi bylo mnoho, přijel i externí prodejce k oživení atmosféry a hlavně – rozsvítili jsme vánoční strom na návsi. Spolek připravil pro děti dárkové balíčky převážně s ovocem a pro všechny návštěvníky občerstvení v sychravém počasí. Každý měl možnost nahlédnout do kaple a přesvědčit se, že naše snažení má také výsledky. Mikulášská nadílka v Huti se stala opravdu vyhlášenou a velmi oblíbenou akcí, přejme si, ať jí zůstane i do budoucna.

Hned další den jsme započali naši celodenní účast na adventu v muzeu na Krásné, která vyvrcholila v sobotu 10. prosince. Právě v tento den navštívilo Kittelův dům neuvěřitelné množství lidí

a my ve službě jsme měli co dělat. Velký dík panu Hübelovi za tu možnost získání finančních prostředků pro náš spolek, v tuto adventní sobotu se nám dařilo i při nabídce našich výrobků.

V roce 2022 získali nemálo finančních prostředků naší činností, ale také od dárců. Do oprav kaple v Huti jsme vložili více jak 150 tisíc Kč vlastních prostředků plus dalších 150 tisíc Kč dotace od Libereckého kraje. Je třeba si uvědomit, kolik práce se za získáváním finančních prostředků skrývá a jaké úsilí a jak velkou empatii musí členové spolku projevit, aby se takto dařilo. Můj opravdu veliký dík patří všem, kdo se přičinili a samozřejmě dárcům a obci za celoroční podporu naší práce.

Ale řekněme si upřímně: co je lepší – život aktivní s viditelným výsledkem nebo život nijaký ze dne na den? Trčet doma a nic nedělat, nepotkávat se s lidmi a nezkoušet nic nového – to přece není život, to je přežívání.

Ať se nám tedy daří žít.

Za Spolek Huť pro život

Marie Halodová, předseda spolku

 **SPOLEK HUŤ PRO ŽIVOT
SPOLEČNĚ S SDH HUŤ POŘADAJÍ**

**V SOBOTU
25. ÚNORA 2023
TRADIČNÍ
MASOPUST
V HUTI ZAKONČENÝ
ZABÍJAČKOVÝMI HODY**

**PRŮVOD MASOPUSTNÍCH MASEK VYJDE
V 10 HODIN Z NÁVSI A ZAKONČEN BUDE
U HASIČSKÉ ZBROJNICE, KDE BUDOU
PŘIPRAVENY ZABÍJAČKOVÉ POCHOUTKY.
PŘIJĎTE POBEJT!**

Vyhlídky a vyhlídková místa

Vážení čtenáři, vítám vás u prvního výletního okénka v roce 2023 a věřím, že i letos pro vás budou mé tipy inspirací pro plánování výletů zejména po Libereckém kraji. Abychom „nepřepálili začátek“ a protože letošní zima není úplně tou pravou na lyžování, vezmu vás na místa, která jsou v naší obci anebo jen kousek od ní. Dost možná, že jste o některých doposud ani neslyšeli nebo nevíte, že se tu vůbec nachází.

První z vyhlídkových míst, které byste si neměli nechat ujít, je **vyhlídka U Kříže**. Pravda, katastrálně spadá pod Skuhrov, ale to nic nemění na faktu, že toto místo, doplněné o sezení a dětské hřiště, skýtá úžasný výhled na Český ráj, takže budete mít nejen Kozákov, ale i Trosky, Vyskeř, Hruboskalsko, Valdštejn, Suché skály i Kopaninu jako na dlani. Na **Maršovickém hřebeni**, konkrétně nad vodojemem u lavičky a křížku, se vám otevře pohled na druhou stranu – směrem k Ještědu, Javorníku, Bezdězu i Ralsku. A asi nejhezčí výhled je tu v období západu, kdy slunce zapadá za Ještěd.

Když se řeknou vyhlídky a výhledová místa, tak asi každého napadne rozhledna Černá Studnice. Věděli jste však, že skvělý výhled je i o kus dál, zhruba o necelých 5 km? Ano, mám na mysli výhled z **Muchova**, kam se dostanete po červené turistické značce (Hřebenovce). Z jedné strany budete mít Jizerské hory a Krkonoše, z té druhé Český ráj. Pokud jste zdatní výletníci, doporučuji vám sejít ještě 1 km až na kamennou

rozhlednu **Terezínka**, která je nad Tanvaldem (právě na této červeně značené trase). Tu nechal postavit továrník Johann Mayer pro svou ženu Terezii v roce 1853. Překvapí vás svou mohutností i výhledem na Tanvaldsko a Příchovicko. Zpátky se můžete vrátit vlakem z Tanvaldu do Železného Brodu a máte skvělý celodenní výlet.

A když mluvíme o Železném Brodě, slyšeli jste o **vyhlídce Šibeňák**? Malou vyhlídku s lavičkou najdete nad hřbitovem směrem od Trávníků a budete mít celý Brod před sebou. O pár kilometrů výš, nad Jirkovem, je známá Jirkovská borovice a od ní neskutečný výhled na Český ráj, Kozákov, Suché skály, Maloskalské údolí, ale i dál na Bezděz, Ralsko, Ještěd. Již od 19. století jsem přicházeli výletníci a vyhlídka byla dokonce označovaná za poutní místo. Na kmeni původní borovice (ta padla v roce 2001) i té současné je přidělán obrázek patronky zdejšího kraje – bozkovské Panny Marie s Jezulátkem.

Na další dvě vyhlídky musíte přejet trochu dál, ale patří k tomu nejhezčímu, co tu máme, tak by byla škoda, je nezmínit. Tou první je **vyhlídka Zahrádka**. Poetický název pro vyhlídku u skalního hradu Pantheon, který ční nad Malou Skalou jako její strážce. A ten název se sem dokonale hodí, protože jak praví Rudolf Hrušínský ve filmu Vesničko má středisková... „to není země, to je zahrádka“... Výhled na Maloskalské údolí je totiž jedinečný. A ta druhá vyhlídka? Ta je na protějším kopci. Je součástí Besedických

skal a jmenuje se **Sokol**. Odsud je totiž nejkrásnější výhled na hřeben Suchých skal, které majestátně vyčnívají vysoko nad les a svým tvarem připomínají varhany nebo dračí hřbet. Mimochodem, ač jsou Sušky známy hlavně mezi horolezci, dají se skvěle využít i pro pěší turistiku díky dřevěným žebříkům a upravovaným pěšinám.

Ale pojďme zpět k nám. I v údolí je jedno vyhlídkové místo. **Štebrovské vyhlídky**. Pravda, výhled je pouze na štebrovskou silnici a protější kopce (díky vykácení lesa), ale i tak to může být místo, kam se vydáte na výlet. Posadte se na zdejší lavičky a zaposlouchejte se do zvuků Štebrovského potoka a vychutnejte si chvilku klidu. Posledním tipem na je **vyhlídka U Lavičky**. Nachází se nad Bratříkovem a nejlépe se k ní dostanete od kopce Košťavec z Dolence směrem na Loužnici. Nechte auto nahoře na kopci a přejděte přes louku až na samý konec. Tam na vás čeká lavička a výhled na Černou Studnici, na Bratříkov a dohlédnete i na Skaličku – Hamrštici.

Znáte tato místa? Navštívili jste je? Doporučuji vám využívat kromě tištěných map i portál www.mapy.cz, který má opravdu přehledně zpracované trasy a nedá se nimi zabloudit (i když zrovna nepůjdete po značené trase). Přeji vám, aby vaše letošní výlety byly plné zajímavostí, krásných turistických cílů i objevování neznámých míst.

Eva Ouzká

Šibeňák

U lavičky

Štebrovské vyhlídky

Masopust

Únor, to je masopustní veselí!

I tentokrát se můžeme těšit na tradiční masopustní průvod s vepřovými hody v Huti a to 25. února 2023 od 10 hodin (začínáme na návsi). Plakát na straně 5. Pokud jste ještě nikdy na takovém masopustu nebyli, můžete se přijít seznámit s jeho tradicí do Kittelova domu v neděli 19. února 2023 od 13 hodin, kdy začíná tvořivá dílna „Masodílňa v Kittelově domě“ s vyprávěním a přípravou (malování) masek. A potom za týden je můžete obléknout a zúčastnit se masopustního průvodu.

Rh

Historický masopust

Masopust (vostatky, fašank, voračky, voráci, končiny či obecně karneval)

První zmínky o bujarých oslavách, hodování a užívání masek pochází již z antického starověku. Tenkrát se pořádaly tzv. bakchanálie, oslavy k počtě boha Bakcha (Dionýsa) – boha vína a plodnosti, při nichž lidé obětovali zvířata, brali na sebe jejich podobu a účastnili se iniciačních obřadů. Bakchus se tak stal symbolem často neřízených orgií, které se znelibily i římskému senátu. Odtud pochází tradice soudu s neřestným hřišním Bakchusem.

Nejstarší zprávy o masopustu v Čechách sahají do třináctého století tedy do dob středověku. Postupně se masopust proměňoval v dny bujaré zábavy, kdy bylo dovoleno i to, co bylo jindy zapovězeno. Masopust měl řadu bohatých regionálních, často velmi rozdílných forem a zvyků.

Masopustní obchůzka u nás bývála především službou místní komunitě. Rituálními úkony a vzbuzeným veselím přinášeli účastníci masopustu celému společenství ochranu a plodnost. Dělo se to díky takzvané kontaktní magii, kdy lidé přicházeli do kontaktu s maskami, z nichž každé byl přisuzován nějaký magický potenciál.

Každá maska má na určitou roli a také své místo v řazení průvodu: kobyla vždy průvod vede a ras ji zezadu popohání, za nimi jdou strakatý se ženou a turci, poté následují kominici, slamění a židi, všichni doprovázeni říznou dechovkou. Po provedení obřadu žádosti o povolení u starosty obce se průvod maškar vydá na obchůzku všech stavení ve vesnici. U každého domu požádá strakatý se ženou pána nebo paní domu o dovolení pro maškaru tento dům navštívit a zároveň se optají, kolik a jaké písničky chtějí domácí zahrát. Muzika hraje, turci tančí a ostatní maškaru si rozeberou obyvatele domu a ostatní přihlížející a dají se „do práce“.

Bakchus: Jeho odsouzení a poprava byly ve středověku námětem žakovských divadelních her, které se sehrávaly právě v období masopustu. V rozsudku se Bakchusovi připisovaly zejména prohřešky místních obyvatel a kritizovaly se uběhlé události v obci. V novodobé tradici od starosty přebírá symbolické klíče od města, čímž se může započít masopustní průvod a všeobecné „taškaření“. Na závěr všech veselí většinou prohraje soud s Půstem a je odsouzen podobně jako Bakchus.

Pohřebenář, nebo slaměný („Pohřeben, pohřeben, staré baby na hřebeň“ – průpovídka z Valašska) je oblečen do kostýmu ze slámy či hrachoviny. V ruce drží rožeň, na kterou napichuje výslužku, v druhé pak bič. Mívá začerněné tváře, vykřikuje na ženy popichující hesla, přičemž je dloube bičem, strká do nich a vůbec se chová neřestně. Slamák tančil s děvčaty i hospodyně, které se mu snažily při tanci ukrást nějaké to stéblo proto, aby se husy vyvedly, pro dobrou úrodu a pro utužení svého zdraví.

Medvěd: Medvěd je snad jediná maska, o níž víme, že patří k nejstarším maskám s mimořádně dlouhou historií. Medvěd většinou nechodí sám, ale spolu s medvěďákem, který ho vodí na řetězu a občas ho „pretáhne býkovcem“. Naoko ho tak trestá za neposlušnost. Ženy a dívky z každého domu si s ním musely zatancovat – odmítnout nešlo. Funkce medvěda byla především blahonosná a plodnostní. Tancem s ním měla plodnost přejít na ženu.

Brůna někde klibna: Důležitá figura, na kterou jsou svedeny prohřešky uplynulého roku z celé vesnice. Tato maska je na konci masopustního průvodu odsouzena a také za své prohřešky popravena na znamení smazání všech nesvářů a šarvátek minulého roku. Masku tvořili dva muži, jeden dělal hlavu a přední nohy, druhý se o něho opřel a vytvořil hřbet a zadní nohy. Přes sebe přehodili plachtu s hlavou vycpanou senem a průzorem na dlouhém krku, někdy bývá koňská hlava připevněna na tyči, kterou první z mužů drží v ruce.

► **Nevěsta:** Vedle báby patří k nejstarším formám masek z dob, kdy se muži převlékali za ženy.

Laufr: Představoval bířice s papírovou čepicí a často chodíval před průvodem od chalupy k chalupě a zjišťoval, zda tam budou maškary vítány. Bylo-li zavřeno, praskal žilou nebo holí na vrata, a pokud se neotevřelo, dal ostatním znamení, že tento dům obejdou.

Žid: Postava Žida měla na hlavě cylindr, obličej kryly dlouhé vousy, přes rameno byl přehozený ranec nebo pytel, mohl mít i hrb. Oblečený byl do dlouhého kabátu nebo do střípatého kostýmu z barevných odstřížků. Židé patřili k maskám, které vytvářely chaos, a jejich chování nebylo zrovna laskavé. Kdysi dávali každému na potkání „šňupnout“ a požadovali za to peníze, kdo nedal, dostal ránu pytle. Také rádi smlouvali a prodávali, často něco, co předtím ukradli. Jinde zase děvčatům prodávali tkanice a pentle.

Bába s nůši: představuje důmyslně vystrojenou figuru využívající nůše beze dna – do ní vleze muž a připevní si ji popruhy k pasu a přes ramena. Kolem spodku nůše je přišitá ženská sukně

a zástěra, na její přední části připevněná loutka „báby“. Může to být vyrobeno ale i obráceně, kdy postava nese v nůši na zádech „dítě“, tedy loutku dítě představující. Často chodí s Židem.

Turek: Byli většinou čtyři, dva modří a dva červení. Vysoké čepice s pentlemi mívají ozdobené krepovými růžičkami, oblékají si bílé rukavice, bílý šátek a jezdecké boty. Hodně tancují, a proto se do těchto masek nejčastěji oblékají mladí chlapci.

Ras: Skuteční rasové byli ještě v 19. století pro každou obec nezbytní. Likvidovali zdechliny, působili jako dnešní veterinární dohled, někdy léčili i lidi. Ras mívá bílý oblek s červenými knoflíky a doplňky, někdy škrabošku a doktorský fonendoskop. Léčí, rozdává tablety.

Kat: Mívá podobnou úlohu jako ras, právě tak se v této roli objevuje soudce, případně kněz. Ke konci průvodu popravuje kobyly za její hříchy.

Smrt: Oblečena do bílého hábitu, na obličej má strašidelnou masku a v ruce kosu. Při popravě kobyly jí bere život mávnutím kosy a posléze s velkou slávou jí život vrací. Nabízí kobyle pohárek dobrého moku, po kterém kobyla ožije.

Řemeslníci: Námětem masek bývá i běžná profese a povolání. Objevují se řezníci, holiči, kadeřnice, lékaři, drátníci, báby kořenářky, preclíkáři, pekaři...

Masky v uniformách: Většinou hasiči, vojáci všech možných podob včetně husarů a dělostřelců, nově strážníci a policajti a kominíci. Pokutují, kárají a dohlížejí na „pořádek“. Kominíci mimo to přinášejí štěstíčka v podobě čtyřlístků či rozdávají knoflíky.

Hudebníci: Průvod doprovázejí muzikanti se svými nástroji.

Zvířecí masky: Lidi vždy lákalo brát na sebe podobu zvířat a s ní i jejich vlastností – sílu, lstivost a další, které jim připisovali.

Další masky: K dalším maskám patří např. rybníkář, mouřenín, mládenci či šaškové, cikáni, pobudové, tuláci. Objevují se i čerti, hastrmani, čarodějnice, černokněžník, různé příšery a obludy. Také postavy z pohádek.

Masopust končil v noci před Popelečnou středou, kdy ponocný zatroubil na roh a rychtář všechny vyzval k rozchodu.

JS

Masopustní jídelníček

Masopust byl dobou zabíjaček a hodování. Typické pro toto období jsou „zabíjačkové“ pokrmy z vepřového masa jako např. vepřový masopustní guláš, masopustní cibulačka s uzeným masem a majoránkovými krutony, vepřová huspenina, zabíjačková roláda, jitrnice či pečené ovarové koleno. Mohly se ale podávat i pečené jemné škvarkové placky, koblihy s marmeládou či boží milosti.

Boží milosti

Naši předkové měli boží milosti za vrcholně sváteční pochoutku. Však na jejich přípravu bylo zapotřebí velkého množství tuku a cukru, což bylo vzácností. Proto se připravovaly jedenkrát do roka, anebo při vzácných příležitostech. Nejčastěji se tradice božích milostí váže k masopustu, jako poslední sladká a tučná tečka za obdobím hojnosti.

Těsto bývalo složeno z hladké mouky, másla, žloutků, citrónové kůry, smetany a bílého vína, které se následně smaží, tradičně na sádle, a pak obaluje v moučkovém cukru. Objevuje se již v díle Magdaleny Dobromily Rettigové.

Příprava: Na boží milosti budeme potřebovat 250 g hladké mouky, 50 g

cukru krupice (případně třtinového cukru), 1 citron, 50 g másla, 4 lžice zakysané smetany, 2 žloutky, 1 špetku kypřicího prášku, 1 špetku soli a podle chuti můžeme přidat i lžici rumu, nebo jako dříve trochu bílého vína.

Na smažení budeme potřebovat větší množství sádla a na obalování cukr moučka a vanilkový cukr.

Přísady smícháme na válu a vypracujeme těsto, řidší než těsto na nudle. Těsto hněteme až do doby, než se udělají puchýřky.

Těsto uložíme alespoň na 30 minut do chladu odležet.

Nakonec vyválíme na plát o síle do půl centimetru.

Pomocí rádýlka nebo nože nakrájíme kosočtverce nebo čtverečky, které ve středu ještě dvakrát nakrojíme.

Boží milosti smažíme ve větším množství rozpáleného sádla, dokud nezrůžoví. Je to opravdu jen chvilka. Během smažení by se měly nafouknout, nedaří-li se to, přiklopíme je na pár vteřin pokličkou.

Klademe na papírový ubrousek odsát přebytečný tuk a ještě horké je obalujeme ve směsi moučkového a vanilkového cukru.

Boží milosti autor Jiří Zelenka Wikipedia Commons

Podobné cukroví se připravuje také ve Skandinávii. Dánsky a islandsky se nazývá klejne, zatímco švédsky klenät, a tyto názvy vychází z výrazu klenodium „klenot, malá věc velké hodnoty“. V Norsku se nazývá fattigmann „chudý člověk“, přičemž stejný význam může mít i švédské klenät. Podle norského receptu se připravují z mouky, cukru, šlehačky, vajec, brandy a kardamomu. Těsto se krájí do tvaru diamantů a smaží v horkém sádle. Podobné jsou také španělské churros z odpařovaného těsta smažené v oleji. V Polsku jsou známy zase chruściki připravované o masopustu a v Spojených státech angel wings „andělská křídla“.

Recepty pro postní dobu

Postní doba začíná vždy popeleční středou, která připadá na čtyřicátý šestý den před Velikonocemi. Následuje čtyřicet dní půstu do velikonočních svátků, k nimž se přidává ještě šest nedělí, během nichž se postní pravidla dodržovat nemusí. Toto období pro letošní rok je dne 22. února. O křesťanském postu se jedla lehká, bezmasá jídla na rozdíl od běžného půstu bez duchovní nadstavby, kdy se nejí nic, jenom se pije voda. I na Popeleční středu a Velký pátek, kdy se praktikuje přísný půst, tedy půst od masa spojený s půstem újmy je v křesťanství chápáno tak, že se věřící v ten den nasytí pouze jedním hlavním – ovšem bezmasým – jídlem a z ostatních jídel citelně ubere. Půst je omezen věkem. Postit se mají věřící po dovršení čtrnáctého roku věku do dovršení šedesátého roku věku.

V křesťanství je postní doba obdobím přípravy na Velikonoce. Nemusí jít jen o odepření si jídla, ale také zřeknutí se čehokoliv, co je v životě postradatelné či zbytečné.

Svatba nebo také kočičí tanec

- Budeme potřebovat:
- 1 hrnek krup střední velikosti
- 2 hrnky hrachu
- 1 velká cibule
- 4 stroužky česneku
- (sádlo)
- lžíce oleje
- sušené houby
- koření – majoránka, kmín, sůl
- koření – majoránka, kmín, sůl

Postup:

Hrách i kroupy předem namočte, nejlépe přes noc. Poté luštěniny i kroupy uvařte, každé zvlášť, k čočce přisypte sušené houby.

Kroupy vařte s kmínem, solí a lžící oleje, budou hotové dřív než čočka, přibližně za patnáct minut.

Obojí scedte.

Na sádle osmažte nadrobno nakrájenou cibuli, když začne zlátnout, promíchejte ji s prolisovaným česnekem, majoránkou, čočkou a kroupami.

Podle chuti dosolte, polévku dochuťte orestovanou cibulkou, libečkem, česnekem a majoránkou.

Přikládáme ještě jeden tradiční postní recept nasladko.

Jáhlová kaše s medem a jablky

- 100 g jáhel
- 0,4 l mléka
- 300 g jogurtu
- 300 g jablek
- 50 g medu
- 50 g nejlépe třtinového cukru
- 50 g másla
- muškátový oříšek, špetka soli, lískové ořechy na posypání

Postup:

Propláchnuté jáhly spaříme horkou vodou a dáme vařit do mléka se špetkou soli (v keramickém varném hrnci, nebo v hrnci s dvojitým dnem). Do vařené kaše přidáme med a jogurt, vše promícháme.

Jablka nakrájejte a nasypte je do pánve s rozpuštěným máslem, posypeme cukrem, přidáme muškátový oříšek a necháme zkaramelizovat.

Na talíř vložíme kaši, na ni zkaramelizovaná jablka a pokrm nakonec posypeme nahrubo nadrcenými, nasucho opraženými lískovými ořechy.

Velikonoční postní doba je vždy přerušována v neděli, kdy neplatí žádná postní omezení.

Velikonoční jarmark. Kittelův dům, sobota 1. dubna

Týden před Velikonocemi v sobotu 1. dubna se uskuteční kulturně společenská akce na Burku, která se ponese v duchu nadcházejících svátků. Jarní pásmo písní zazpívají děti z MŠ Pěčín, v prostorách se uskuteční předvelikonoční jarmark, na kterém si návštěvníci mohou vybrat, nakoupit nebo se jen nechat inspirovat vlastní tvořivostí. Prostory Kittelova domu ožijí tradicí, řemeslným umem, hudbou a vyprávěním. Ani tentokrát nebudou chybět různí prodejci (s velikonočním zbožím). Připravují se i velikonoční dílny pro děti i dospělé, např. zdobení vajec, odlévání vosku apod. Ve světelnici návštěvníci mohou obdivovat výstavu kraslic – techniku voskování od Jany Menšíkové z Jablonce. Také letos bude předváděno zdobení – děrování kraslic. Nad provedením, zručností a křehkostí se tají dech. Pomlázky přijede plést košíkář, pan Nesvatba ze Zlaté Olešnice, od kterého budete moci tuto dávnou pohanskou zručnost okoukat. Během této soboty se lidé dozvědí o tradičních pokrmech, které se vážou k velikonoční době, tentokrát budou moci ochutnat postní jídla. Sobotní den vyvrcholí rituálem Pesachové večeře, se vším co k ní patří. Povede ji Oldřich Bezděčik z Turnova. Tradiční jídla z židovských Velikonoc na slavnostním stole na Krásné. (Počet míst bude omezen, rezervace bude nezbytná). Více informací v příštím čísle zpravodaje.

JS

Školní výstava kaprů končí

Hromnicemi končí na Kittelově muzeu výstava kaprů, práce žáků pěňčinské školy. Autoři si mohou své práce vyzvednout do neděle 5. února 2023 od 10 do 16 hodin. Děkujeme škole i všem autorům, výstava měla velký ohlas.

Rh

Výstava k 100. výročí

Rozhlasové vysílání oslaví letos v naší zemi 100 let. Václav Pozdílík z Bratříkova ve spolupráci s Kittelovým muzeem připravují výstavu historických rádií při příležitosti 100. výročí pravidelného vysílání rozhlasu. Výstava se uskuteční od 13. do 28. května 2023 v přízemí Kittelova domu na Krásné. Návštěvníci si tou dobou budou moci prohlédnout nejen technické unikáty, některé dosud funkční radiopřijímače, ale budou si moci i poslechnout hudbu, která zazní z prastarých všelakových desek. V příštím čísle zpravodaje Vám přineseme článek o místním radioamatérovi V. Pozdilkovi o jeho sbírce přijímačů, které připravuje na výstavu. Na závěr lze dodat, že není žádným tajemstvím, že radioamatérů a sběratelů historických rádií je na Pěňčinsku hned několik.

(LiR)

VÝSTAVA

100 let

pravidelného vysílání Československého

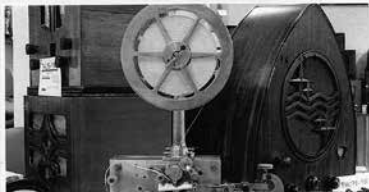
ROZHLASU

kteřá se koná od 13. 5. 2023 do 28. 5. 2023

9,00 hod až 17,00 hod – mimo pondělí

v Kittelově muzeu v Krásné – Pěňčíně

u Jablonce nad Nisou

Rok 2023 – přijďte si zkusit, poznat, zažít do Kittelova domu na Krásnou

Nový rok otevřel další, už čtvrtou sezónu v Kittelově domě. Dle prodaných vstupenek je patrné, že návštěvnost je na vzestupu. Vloni zrekonstruovaný dům doktora Kittela navštívilo zhruba o šest set návštěvníků víc, než v předešlém roce. „Jak vyplynulo na setkání pracovníků turistického ruchu, není to samozřejmostí všude. Nemohou to tvrdit ani některé turistické atrakce v Českém ráji,“ dodává ředitel muzea R. Hübel. Také v letošním v roce 2023 tým pracovníků a spolupracovníků Kittelova muzea chystá kromě běžného celotýdenního provozu každý měsíc poznávací a zážitkové akce, kdy se propojí tradice, historie i současnost.

Ve spolupráci s Muzeem českého ráje v Turnově také na letošní rok připravujeme výstavy věnované českému granátu a kramářským písním. Těšit se také můžete na menší výstavy v naší kavárně, kde dáváme většinově prostor amatérským umělcům z naší obce.

Připravujeme:

1. dubna – Velikonoce v Kittelově domě od 10 do 17 hod.

1. května – Pouť sv. Josefa na Krásné

13.–28. května – Výstava 100. let rozhlasu – V. Pozdílík

Připravuje se velká výstava perníčků.

24. června – Svatojánská slavnost u Kittelova domu, pletení svatojánských věnečků

Novinka! Den s Vílou Izerinou Pěňčinské slavnosti (hřiště u ZŠ)

5. července – Řemeslné dny v Kittelově domě + Řemeslné dílny pro děti
Koncert: Tara Fuki

26. srpna – Prázdninové Klekání – Hudební festival a hudební dílny pro děti
Koncert: Jablkoň (Půljablkoň).

Pohromadě na přehradě,

Září: Podzimní pouť k uctění Povýšení svatého kříže

14.–15. října – Sklářský víkend

A než si rok s dalším rokem ruku podá v Kittelově domě zazáří muzejní okénka a Advent.

Sledujte naše webové stránky www.kittelovomuzeum.cz či náš fcb @kitteluv-dum a nebo se klidně kdykoli zastavte na kus řeči. Jsme tu i přes zimu každý den, mimo pondělí, od 10 do 16 hodin. Navíc každou neděli od 13 do 16 hodin v provozu Krásná kavárna. Těšíme se na Vás.

(LiR)

Vynášením smrti končila zima

Půst mezi koncem masopustu a začátkem Velikonoc sice nepatří k nejveselejšímu období roku, ale ožívalo při něm spousta hezkých lidových tradic. Třeba Smrtná neděle, (která letos připadne na 26. března 2023), má trochu temný název, ale bývala plná veselí a radosti. Starodávne vynášení Morany, zvané také Morena, Mořena, Mařena, Smrtholka

neboli smrtka, se leckde udržuje dodnes. Vynášení smrti a vítání jara je západoslovanský lidový zvyk pocházející z předkřesťanské éry. Pro naše předky byl rituál vynášení zimy a vítání jara velmi významnou událostí. Jeho ústředním prvkem je slaměná figura oblečená v ženských šatech. Vynáší se totiž smrtka a tím definitivně končí zima a začíná jaro. Jaro je plné očistných rituálů, jedním z nich je právě Morana, vynášení smrtky. Figurka se splétala také ze starých větví, roští a staré uschlé trávy. Oblečena se do starých hadrů, nejčastěji v černé a bílé barvě, a zdobí náhrdelníky z vaječných skořápek nebo prázdných šnečích ulit. Je symbolem zimy: nemocí, dlouhých temných nocí a všeho, co lidem škodí. Tam, kde teče řeka nebo potok, se smrtka házela

do vody, jinde se páčila nebo svrhávala ze skály. Smrtku vynášely děti a mládí, zatímco dospělí a staří jen přihlíželi. Pronášeli se říkadla a obřadní písňe. Třeba Přišlo jaro do vsi, kde jsi, zimo, kde jsi? Byla zima mezi náma a teď už je za horama. Hu, hu, hu, jaro už je tu!

Ze Šumburku na Šumburk přijel vystavovat svá díla

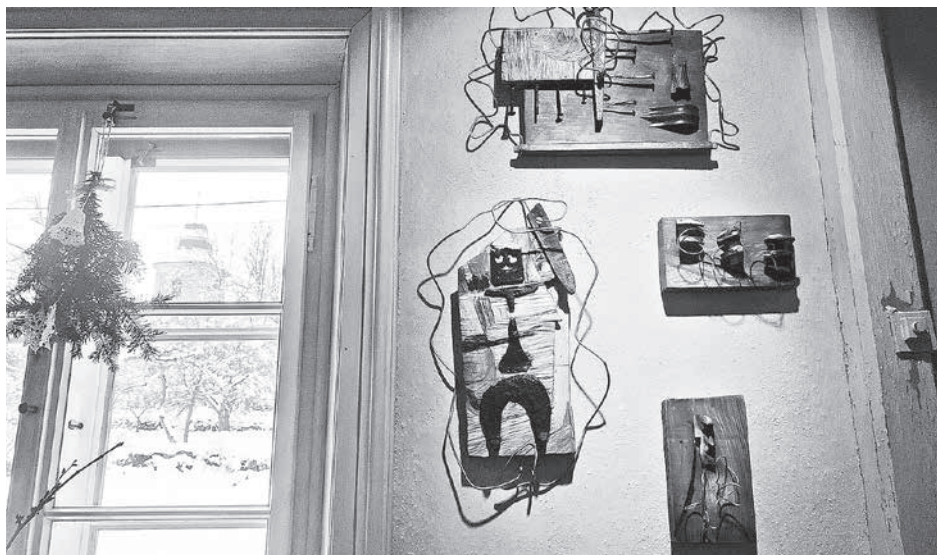
Reliéfy z cyklu Bájně krajiny a asambláže je název výstavy, která je k vidění od prosince ve světnici v přízemí Kittelova domu v Šumburku – na Krásné.

Autorem těchto originálních děl je Petr Janečka, který tvoří svébytnou uměleckou formou. Pracuje se dřevem v kombinaci s jinými materiály, jako jsou kov, kámen, kůže, zlomky keramiky, staré smalty, textilie apod. Obdivuje staré mechanické stroje, z jejichž zlomků vytváří nové objekty (např. s názvem: Kinetické housle, Stroj na sny, Stroj času). V roce 2016 vybudoval pro svá díla malou galerii u své chalupy v Českém Šumburku. Následující

rok realizoval plastiku kříže, která je tam k vidění u veřejné cesty. Petr Janečka původní profesí lékař, avšak zároveň technicky vzdělán, žije střídavě v Mladé Boleslavi a na Českém Šumburku. Má za sebou řadu samostatných i společných výstav. Jeho práce najdete v soukromých i veřejných sbírkách u nás i v zahraničí. Výstavu Petra Janečky můžete v Kittelově domě na Krásné navštívit minimálně do konce dubna 2023.

(Aktuální otvírací doba: 10–16 hod denně mimo pondělí.)

(LiR)

Kitl Syrob růžový květ opět v prodeji.

Osvědčený recept, který se může hodit

K zimě patří pohyb, sporty, ale někdy i nešťastné pády, které mají na svědomí oné sporty, kluzké chodníky nebo třeba nešťastné náhody, nepozornost i ošlapané pantofle. V případě zlomenin, nás pak čeká při nejmenším sádra, ortéza a možná i týdny rehabilitace. Na srůstání kostí dobře působí dostatečný přísun vápníku, který můžeme zakoupit v lékárně. Přírodním zdrojem jsou vajíčka, resp. skořápky vajíček.

(Usušené, opražené, rozdrčené se dávaly dětem, aby se jim nekazily zuby.) Recept, který vám dnes přináším je z rukou lékaře. Ortopeda MUDr. Šíra, který ho dal před lety moji mamince po operaci ruky, když si ji v pokročilém věku pádem ze schodů na dvakrát zlomila. Není to moc lahodné, ale zato účinné. Po čtrnácti dnech to neuvěřitelně pevně a pěkně srostlo a zhojilo se. Od té doby tento přírodní osvědčený lék, připravený z vajíček, který vám přinášíme, pomohl už mnoha lidem v okolí.

Recept na polámané kosti

Šest celých syrových vajec i se skořápkou – jen bílých (syrová vajíčka zlehka opláchneme, osušíme, vložíme do sklenice a zalijeme šťávou z 1/2 kg citrónů. Uzávěrme zlehka víčkem a necháme v chladu, popř. v chladničce. Už během prvních hodin můžeme sledovat ten alchymistický proces, bubláni a rozpouštění se vajec. Necháme takto stát dva dny, pak přidáme 1/4 kg medu, 1,5 dcl rumu a vše rozmícháme (popř. rozmixujeme) a následně uchováme v lednici.

Použití: 2× denně lžící po dobu 14 dní, pak 14 dní vynecháme a pokud bude třeba potom ještě jednou dvoutýdenní kúru zopakujeme.

(LiR)

Rohanové – raději zemřít, nežli se poddat

Recenze knihy

Heslo *Potius mori quam foedari* je překládáno v několika verzích – Raději zemřít, než být ... zhanoben ... ponížen ... zneuctěn ... nečestný. Ve svém erbů je užívali Rohanové, původem z francouzské Bretaně. Dějiny rodu byly až do roku 1789 především spjaté s Francií, ale po revolučních událostech byli přeživší Rohanové nuceni odejít do exilu. Na počátku 19. století obdrželi i inkolát pro české země. Postupně získali několik deskových statků a středem jejich majetkové držby bylo od roku 1820 panství Sychrov. Tamní zámek, posléze přestavěný nejprve v klasicistním a poté v novogotickém stylu s vybraně zařízenými interiéry, se stal hlavním sídlem Rohanů a byl jím až do roku 1945. Od udělení inkolátu v roce 1808 do konce jejich žití v Československu tedy uplynulo (pouhých?) 137 let. Jednalo se o relativně krátký časový úsek, ale Rohanové v Čechách zanechali výraznou stopu. Jejich dějinný příběh je popsán v edici *Universum* v knize *Rohanové – Raději zemřít, nežli se poddat*.

Publikace se poněkud odlišuje od předchozích svazků edice. Základní schéma a grafická úprava jsou totožné. Nejprve jsou popsány dějiny rodu resp. všech rodových linií – Rohan-Gié, Rohan-Guémené, Rohan-Soubise, Rohan-Rochefort a přediva jejich politických kontaktů i osobních vztahů. Následuje podrobný přehled sídel Rohanů v Čechách, Francii a Rakousku. Autorem knihy není obligátně Pavel Juřík, ale Mgr. Jana Jůzlová a PhDr. Miloš Kadlec, jehož profesní život

je dlouhodobě spjat se zámekem v Sychrově, což se v knize výrazně projevuje. Zámecká budova, její okolí a veškeré souvislosti s ní spojené jsou precizně popsány až do nejmenších detailů. Tato pasáž publikace je velkým příběhem výjimečného sídla, jeho majitelů i lidí (např. rezbářská rodina Bušků), kteří řemeslnou zručností výrazně ovlivnili celkovou podobu Sychrova. Oproti textům o jiných zámcích – Choustník, Řepín, Lomnice nad Popelkou, Loukovec, Lysá nad Labem, Semily, Svijany aj. (i když se jedná o objekty rozličné umělecké a historické hodnoty) se však větší rozsah „sychrovského“ medailonu jeví jako relativně nepoměrný. Výsledný podíl obou autorů na knize není uveden, nutné je ovšem konstatovat, že v množství jmenných, datových i časových údajů je možné výborně se orientovat a nelze zde nalézt chyby. Lze také ocenit objektivní posouzení chování Rohanů v době okupace – v minulých svazcích edice byla v popisu úseku moderních dějin jednotlivých rodů patrná snaha o jakousi dodatečnou a zároveň dosti fabulovanou rehabilitaci jejich příslušníků, kteří prokazatelně mnohdy dobrovolně přijali říšské občanství. Tento autorský úmysl v „rohanovské“ monografii nenalezneme. Popsané skutky jednotlivých Rohanů ve válečných letech tak dokládají význam rčení „dějiny nejsou černobílé“. Důkladné studium písemných pramenů a profesionální přístup obou autorů umožňují posoudit Rohany, žijící v bouřlivých časech 20. století a v souvislosti s veškerými dějinnými zvraty, bez nacionálních emocí a věcně.

Publikaci *Rohanové – raději zemřít, nežli se poddat* lze hodnotit jako dosud nejzdařilejší svazek edice *Universum*. Je tomu tak zásluhou odborné erudice autorského tandemu a v případě PhDr. Miloše Kadlece navíc jistě sehrálo úlohu osobní zaujetí a fascinace zámekem Sychrov, jehož interiéry (v současnosti instalované v původní podobě) byly domovem několika generací jednoho z nejstarších aristokratických rodů evropského významu – Rohanů.

Mgr. Jana Jůzlová a PhDr. Miloš Kadlec: Rohanové – Raději zemřít, nežli se poddat, ISBN: 978-80-242-8221-3, 184 str., 1. vyd., Euromedia Group a. s. ve spolupráci s NPÚ, Praha v roce 2022.

Autor textu: Stanislav Vaněk

Hliněné omítky

Hliněné omítky zažívají v posledních letech určitou renezanci. Tak jak se dostávají do popředí ekologické aspekty staveb, zvyšuje se i jejich podíl ve stavebnictví. Nejde ale o úplně běžnou věc. Jednak to mnoho lidí neumí, nezná a jednak ekologický a estetický přínos brzdí i vyšší jednotkové ceny.

Z tohoto důvodu hliněné omítky upřednostňují zejména zastánci ekologického či alternativního bydlení a přírodních materiálů a jsou vhodné u historických staveb, kde není účelné používat moderní technologie, které mohou u historických konstrukcí nadělat víc škody, než užitku.

Hliněné omítky jsou příjemné na dotek a nenapodobitelné po stránce vizuální. Hlavním přínosem je ale blahodárný vliv na zdraví. Hliněné omítky dokáží v interiéru nastolit příznivé tepelné a vlhkostní mikroklima.

Hliněná omítka je pro svoji pružnost a prodyšnost vhodná pro dřevěné, moderní sendvičové konstrukce na bázi dřeva a roubené konstrukce. Pro běžné zděné stavby a rekonstrukce nemá zásadní význam, zde lze využít s podobným efektem tradiční vápennou omítku, nebo vápennou omítku se zlepšujícími aditivy, která je z technického hlediska velmi podobná nastavené maltě, ale s lepší paropropustností, difúzní otevřeností a díky tomu i pozitivními účinky na lidské zdraví.

Tradiční jizerské chalupy bývaly roubené, uvnitř potom mívaly hliněnou vymazávku kotvenou dubovými klínky. Pro nanášení na hliněný podklad (nepálené cihly), což v našem regionu není vůbec obvyklé, či pro keramický podklad se obvykle nepoužívá rákosový podklad. Pro OSB, dřevo, ekopanely a vše na bázi dřeva, se

omítka nanáší na štukatérský rákos + hliněný špric.

Hlínu si dnes už jenom málokdo připravuje sám, je to velmi pracné, náročné na čas a s ne úplně jistým výsledkem. V současné době se používají zejména již připravené hliněné směsi. Výrobci zákazníkům doslova hýčkají technickou podporou a systémovým přístupem. Tak není potřeba nějakého zvláštního studia a zkušenosti a se stavbou si poradí i šikovný řemeslník, nebo samostavitel.

Obvykle se omítka skládá z jádrové vrstvy z hrubší hlíny s podílem armatury, což bývá sekaná sláma a z hliněného štku, který je jemnější a používá se jako povrchová úprava. Hrubou hliněnou omítku nahazujeme buď přímo rukou, což bývá velmi efektivní, nebo zednickou lžící na zcela zaschlý špric. Buď do připravených dřevěných omítníků, pokud chceme hliněné omítky rovné, nebo se zarovnájí dřevěným hladítkem (zednický hobl) pro dosažení požadované plasticity. S nanášením jemného hliněného štku je nutné počkat až na úplné vyschnutí hrubé omítky. Ty před samotným nanášením jemné omítky navlhčíme vodou a zednickým novodurovým hblem. Pokud má stavebník požadavek na hrubou, rustikální omítku, třeba i se stopami slámy, štuková vrstva se vynechává. Stropy se historicky mazaly na hliněnou vrstvou buď na hustě vysázené laťování na koso, nebo se používá skladba s rákosem a hrubou hliněnou omítkou s řezankou, dále perlínka (používá se i organická) a nakonec jemná štuková hliněná omítka. Nicméně každý materiál se chová jinak a proto je výhodné spolupracovat s odborníky a využívat doporučené systémové skladby jednotlivých výrobců pro konkrétní použití a materiály.

Asi nejčastější finální podoba a struktura se provádí tak, že po částečném zaschnutí finální vrstvy se provádí tzv. vyčesávání, nebo-li druhé suché filcování a sprášování. Téměř suchá povrchová vrstva se finálně vyhladí do charakteristické struktury hliněných omítek. Na to se může použít hladítko s mořskou houbou, nebo některou z jejich levnějších náhrad. Vyčesávání je klíčové zejména tehdy, pokud se již omítka nebude malovat či dále upravovat. Povrch se zpevní, odstraní se nesoudržný jemný jí, který by se jinak mohl v podobě prachu ze stěn oddělovat, ale je podstatné i pro vytvoření charakteristické povrchové struktury hlíny s jemně vystupujícími zrny pískového podílu hliněné směsi.

Hliněné omítky se v minulosti malovaly vápennými nátěry. Dnes se nechávají často bez povrchové úpravy, nebo se používají polotransparentní vápenné lazury. Na závěr jsem k malování připojil doslovnou citaci Martina Papeže, hlináře tělem i duší. „Případná výmalba hliněných omítek (by měla být považována za trestný čin) se provádí vápnem, kaseinovými, hliněnými nebo silikátovými barvami, které povrch omítky tolik neuzavrou, ale zpevní a ochrání. Bohužel nátěr může u někoho vyvolat pocit obyčejné omítky opatřené nátěrem. Skutečnost, že pod nátěrem je schovaná příroda, která pracuje pro Vaše blaho, víte pouze Vy a i Vám se po čase může stát při pohledu na natřenou stěnu, že prostě pozapomenete, jaký poklad jste pod nátěr schovali...“ Jako zarytý příznivec historických postupů a konstrukcí se s tímto tvrzením zcela a ve všech případech neztotožňuji, ale rád jsem tuto mírnou nadsázku jako veselou tečku na závěr uvedl.

JS

Společně k minulosti a do budoucnosti Pěnčín/Oybin ERN-1068 – 03.06.2021, tak se nazývá projekt, který připravuje a zastřešuje obec Pěnčín, jako další projekt na záchranu Kittelovska. Uvádím část stavebně historického průzkumu, který slouží jako základní podklad pro projekt. Fara na Krásné je význačnou historickou stavbou, přestože trochu zaostává v hledáčku historiků za kostelem sv. Josefa a Kittelovým domem. Je ale jistě na místě si ji připomínat.

Fara Krásná

Krásná (německy Schumburg) je vesnice připomínaná od roku 1608. Její jádro, podél komunikace stoupající od východu k hřebeni nad Maršovicemi má starší původ, který je doposud viditelný v terasovité konfiguraci terénu. Pravděpodobně později vznikla cesta mezi Dolní Černou Studnicí a Krásnou a další odbočky od hlavní komunikace původní lánové vsi.

Velký rozmach téměř zaniklé lánové vsi nastal v 2. polovině 18. století, kde se zde usadil dr. Kittel, slovnitý léčitel, ranhojič a lékař, který dosáhl takového věhlasu, že se dodnes coby Jizerskohorský Faust vyskytuje v lidovém povědomí. Kittelovské pověsti tak neodmyslitelně patří k místu samému. Bez Kittela by nevznikla ani studánka sv. Josefa, kostel sv. Josefa, naproti stojící fara a podél historické komunikace se dříve nacházející budovy školy, lékárny a v neposlední řadě Kittelova domu.

Od konce 18. století se na Kittelovsku rozvíjela tradice poutí do nově vzniklého kostela s regionálně významnými Svatými schody a možná i k místní studánce sv. Josefa, dle lidové tradice s léčivou vodou.

Od přelomu tisíciletí se tradují četné snahy o obnovu místních památek a poutní tradice. Postupně byl opravován kostel, fara a Kittelův dům.

Fara stojí přímo naproti kostelu v horní části původní lánové vsi, na pozemku jižně od hlavní komunikace a to v místech předpokládané starší stavby usedlosti původní lánové vsi. Stavba má zděné přízemí, patro je roubené. Přístavky chlévů a dalších hospodářských objektů jsou přízemní, kamenné.

Celkové urbanistické a architektonické řešení:

Objekt bývalé fary (1791) je součástí podhorského barokního areálu spolu s kostelem sv. Josefa a Morovým sloupem Svaté Trojice. Leží v horní části obce, jižně od hlavní komunikace naproti kostelu sv. Josefa na dohled od domu donátora a stavebníka celého

areálu Josefa Kittela (dnes Kittelovo muzeum). Všechny objekty jsou samostatné kulturní památky. Fara je téměř v původním stavu, částečně narušeném pouze opravami ve 20. století i v nedávné době.

Fara byla nejen sídlem prvního zdejšího faráře a syna pověstného doktora – Filipa Jakuba Kittela, ale i Kittelovým výminkem. Fara obsahuje velké množství původních historických stavebních prvků.

Dějiny objektu:

Budova Fary vznikla v době působení Jana Josefa Antonína Eleazara Kittela v Krásné – Šumburku v druhé půli 18. století. Pro pochopení událostí kolem doby jejího vzniku a výstavby je níže citována historie níže stojícího Kittelova domu, která souvisí se zprávami o rodině Kittelů (Kittlů)

Jméno osady Šumburku se objevuje v písemných pramenech a ve 2. polovině 17. století. Již dříve (poprvé k roku 1608) se však vyskytuje ves Šubrtovice, patřící k maloskalskému panství, která po roce 1648 z pramenů mizí. V literatuře bývá tato ves považována za totožnou s Šumperkem, avšak dokázat tuto teorii zatím nelze. (E Schwarz, Die Ortsnamen des Bezirkes Gablonz, Liberec 1933, str. 35)

V berní rule z roku 1654 se na maloskalském panství ves Šubrtovice ani Šumburk nevyskytují a stejně tak se nevyskytují ani při revitalizaci berní ruly roku 1684, v urbáři z roku 1687 i v rustikální fassi tereziánského katastru z roku 1713, resp. vizitaci z roku 1721. Zároveň však se v matrikách fary ve Bzí začíná Šumburk objevovat už v 50. letech 17. století – roku 1657 je tu zmiňován Kašpar Kittel, „ranhojič ze Šumburku“ a v následujících letech je tu Šumburk uváděn. Dřívější nápisy, jež uvádí E. Schwarz, se vztahují na Šumburk nad Desnou.

Jak již bylo bylo řečeno, v berní rule z roku 1654 se Šumburk nevyskytuje, avšak ve vsi Jistěbě (tj. v dnešním Jistebsku) je uváděn sedlák Kašpar Kittl, jež je jediným Kittlem na celém panství, obsahujícím 18 vsí. Můžeme tedy považovat za nesporné, že tento Kittl je totožný s Kašparem Kittlem, ranhojičem na Šumburku, z matriky ze Bzí a tudíž že Šumburk není v soudobých urbářích a katastrech uváděn proto, že statky či chalupy na Šumburku (nedovedeme určit, zda tu byl jen statek Kittlův, či i jiné usedlosti nebo chalupy) byly uváděny při vsi Jistebsku. O tom, že Šumburk nebyl považován za samostatnou ves, svědčí ostatně i formulace zápisu v matrice ve Bzí, v níž je Kittl uváděn jako bydlící na Šumburce (auffen Schumburg) nikoli v Šumburku. V celé Jistebsku jsou v berní rule z roku 1854 uvedeni celkem 3 sedláci, 7 chalupníků a 2 zahradníci. Kašpar Kittl má z nich všech

nejvíce pozemků (30 strychů) a dokonce i na celém maloskalském panství tj. v 18 vsích, pouze jeden sedlák má polí víc (40 strychů) a jeden stejně (nepočítaje v to ovšem jednoho držitele svobodné skleněné hutě, jenž měl 60 strychů). Při revitakizaci roku 1684 zůstal tento stav nezměněn, pouze přibyla na panství ještě jedna skleněná huť s 80 strychy polí. Tento Kašpar Kittel, ranhojič na Šumburku, je tedy prvním šumburským Kittlem, jehož existenci můžeme dokázat z písemných pramenů. V rodové tradici Kittlů, jak ji máme zachycenou v kázání Mořice Maxe z roku 1777 v šumburské farní pamětní knize, se ovšem praví, že první Kittel, jménem Řehoř, přišel do Šumburka už roku 1401 a založil tu sklářskou huť (J. Ressel, op. cit. str. 229).

Tuto tradici nemůžeme sice přijmout jako zcela věrohodnou, nicméně přece může být důkazem, že Kittelové sídlili na Šumburku již asi po několik generací před rokem 1777. V urbáři desfourského maloskalského panství z roku 1789 je Kašpar Kittel (Küttel) uváděn nikoliv při Jistebsku, nýbrž při Maršovicích, rovněž sousedících s Šumburkem. Kromě něho se již tehdy nacházeli na panství (v Kokoníně a Hutí) další dva Kittelové. V rustikální fassi z roku 1713 je jako majitel statku, jenž patřil roku 1654 Kašparu Kittelovi, uveden Melichar Kittl, nadále jediný Kittl v Jistebsku, jenž má kromě domu „4 domky a nich obyvatelé (Hausleth)“. Při vizitaci roku 1721 měl majitel kromě domu nadále „4 domky a v nich žádné obyvatelé (Innleute)“, avšak dva „jsou na zboření“.

Dalším majitelem statku se stal Jan Josef Antonín Eleazar Kittel, nepochybně nejznámější postava kittelovského rodu. Narodil se zřejmě někdy na počátku 18. století a oženil se roku 1727. Proslul po celých Čechách jako výborný lékař, k němuž do Šumburku přijížděli pacienti i ze vzdálených oblastí. Doktor Kittel se zasloužil i o vesnici, v níž dal v letech 1756–1760 postavit kostel, na nějž i v následujících letech pamatoval a jenž byl roku 1782 povýšen na farní. Doktor Kittel zemřel roku 1783 a byl pohřben v šumburském kostele.

Doktor Kittel však nebydlel na svém statku, označeném č. p. 10 až do smrti, nýbrž odstěhoval se ke svému synovi Filipu Jakubu Kittelovi, jenž byl od roku 1772 lokálním kaplanem a od roku 1782 farářem v Šumburku. Už v době své zlaté svatby, t. j. roku 1777, bydlel v kaplanově domě. Svůj dům č. p. 10 přenechal svému nejstaršímu synu Josefu Pavlu Kittelovi, rovněž lékaři, jenž je jako držitel č. p. 10 uváděn již v robotním seznamu z roku 1775, přičemž je uvedeno, že jakožto chirurg je roboty zproštěn.

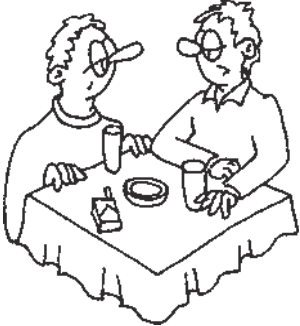
Ing. Arch. Tomáš Efler, Bc. Šimon Kříž,
Ateliér vernakulární architektury FU ČVUT
Praha, Kittelovo muzeum – Mgr. Jan Sedláč

Křížovka

Děkujeme všem jedenácti správným luštitelům za zaslání tajenky z vánočního čísla. Byly Vánoce a tak tentokrát máme dva vítěze, hlavní cenu, dárkové balení Medoviny vyhrává pan Zdeněk Belda z Alšovic a Kitl Syrob Jablko-skořice 500 ml vyhrává paní Irena Brunová z Hutě. Gratulujeme a výhra na Vás čeká na Kittelově muzeu.

Tentokrát v křížovce hrajeme o lahev Kitl Meducinky 500 ml, která je vyrobena ze 100% jablečné šťávy a obsahuje byliny proti nachlazení a pro posílení imunity, vitamin C a propolis. Hodně štěstí!

✱	PRALESNÍ ŽIRAFÁ	1. DÍL TAJENKY	OSAHÁNÍ	NÁROD	STARÉ ZÁJMENO	PTAČÍ PÍPÁNÍ	BÁJNÝ LETEC	✱	SYMBOL NADĚJE	TAJEMNÉ SLŮVKO	HLT	EVROPAN	2. DÍL TAJENKY	OBDOBÍ
NEPODLE- HNOUTI								SRÁŽKA						
ODBORNÍK NA KOMINY								OBALIT RYBÁŘSKÁ POTŘEBA						
PRVO- HORNÍ GEOLOG. VRSTVA					LÉČKA NĚMECKY „MĚSÍC“ (KALENDÁŘ)					POKLAD- NA ZNAČKA HLINÍKU				
POTOM				ČÁST ČR ČÍNSKÝ HOBOJ							LEPIDLO PREZIDENT USA			
ŘÍMSKÁ ČTYŘKA			ROHOVNÍ- KÝ ÚDER CÍL				ÚBYTEK KAPALINY					VOLT- AMPÉR PLANETA		
✱	SLUNEČNÍ BOŽSTVO ZOBÁKEM NABÍRATI					„Víte, že alkoholici umírají dřív než abstinenti?“ „To je možný, ale...“ 					AFRICKÉ NEBO AUSTRAL- SKÉ HOUSÍ			PORANĚNÍ
ŽENSKÉ JMÉNO											ZÁSAH OTĚŽEMI			
OHRYZAT											ODBORNÍK			
KNUTA				STAVEBNÍ SMĚS	STAROŘEC- KÁ SLOUPOVÁ HALA						ŽENSKÉ JMÉNO			
ZAVÝSKNU- TI			MISTROV- STVÍ SVĚTA POLOTUHA HMOTA								✱	POVRCHNÍ OBDÍVOVA- TEL	ODBORNÉ UČILIŠTĚ PRAVÉKY NÁSTROJ	
ZHÁŠET CIGARETU											ČÍSLOVKA INICIÁLY REŽ. POD- SKALSKÉHO			
ESPERANT. „ITAL“						MODELÝ	POHONNÁ SMĚS	✱	OPĚT ČÁST CELKU					
✱	DĚLKOVÁ MÍRA INDIE REC. HUD. NÁSTROJ							Z POLOVINY TEN						PRODLOU- ŽENÁ BOČNÍ ZEŮ
SPISY					KORÁLOVÝ OSTROV ZAST. JED. RADIOAKT.					TRAVNATÁ ROSTLINA BOŽSKÝ POKRM				
JEZERO V MONGOL- SKU				NÁRODO- HOSPODÁŘ SPZ TŘEBÍČE							OSTEN JEHLIČNAN			
ŘÍM. ČÍS. 51			KYT EVROPAN (SLOVENS.)					ŠACHOVÝ ZÁVĚR ONO				MAĎARSKY „PŘES“ ZNAČKA SELENU		
DŘÍT							IVAN LENDL							
SOLI Kyseliny sírové							VÝHODNÁ KOUPE						ASTAME, AULOS, ÁT, EOLIT, SONA, UV	

Sokolské zprávy z bílé stopy

Milí spoluobčané,

zima je v plném proudu i když to tak v přírodě v první polovině ledna na první pohled nevypadalo. Místo abychom se oddávali zimním radovánkám, s údivem jsme sledovali, jak nám na zahrádkách raší sněženky a vzduchem poletují včely.

Náš běžkařský oddíl Tělocvičné jednoty Sokol Skuhrov se celý podzim intenzivně připravoval na vrchol naší závodní sezóny. Po trénincích „na suchu“ konečně v polovině prosince napadl sníh, a to zrovna v době, kdy jsme odjížděli na naše poslední soustředění před sérií krajských a republikových závodů. Týdenního soustředění v Příchovicích na Jičínské chatě se zúčastnilo třicet čtyři žáků a najezdili jsme mnoho kilometrů v krásných upravených stopách. Snad i díky vysokým mrazům a pobytu na čerstvém vzduchu se většině našich svěřenců vyhnuly virózy a respirační choroby, které před vánočními řádily dole v údolí.

Na začátku sezóny během podzimu jsme v našem běžkařském týmu přivítali opět několik nováčků, především v kategorii přípravka. Jsme rádi, že se naše řady pomalu rozrůstají. Největší radost je však pozorovat, jak se všichni žáci zlepšují v technice běhu na lyžích a po nesmělých začátcích už sbírají i první medaile v krajských závodech. Po mnoha letech strávených v našem oddíle nás naopak opouštějí vyvrálení běžkaři v dorosteneckém věku. Studijní povinnosti jim už nedovolí věnovat se intenzivně trénování, i když občas mezi nás ještě zajdou, jen tak si zaběhat anebo poradit těm mladším „jak na to“.

Několik lednových závodů bylo vzhledem k nedostatku sněhu zrušeno, ale nyní se již sněhové podmínky zlepšují a předpovědi jsou slibné. Čekají nás republikové závody žactva ve Vimperku, na Božím Daru, v Novém Městě na Moravě, ale i zde v Jablonci – Břízkách. Dále pak každý víkend jeden až dva závody na krajské úrovni. Věříme, že naše příprava nebyla marná a vyladěnou kondici zúročíme v bílé stopě.

Pokud vaše děti milují zimu a nebojí se postavit se na lyže, přijďte mezi nás, zkuste si s námi potréňovat. Doporučený věk pro začátek je 6 let. Máme však v oddíle i několik mladších borců. Trénujeme

každé úterý a čtvrtek u Kříže nad Skuhrovem odpoledne od 16 hodin. Další informace o našem oddíle a kontakty na trenéry naleznete na našich webových stránkách lyzari.sokolskuhrov.cz. Pojďte běhat s námi.

A pokud ještě váháte, tady je deset důvodů, proč vyrazit na běžky...

- Běh na lyžích je jedním z nejzdravějších a energeticky nejnáročnějších sportů.
- Při běhu na lyžích se rovnoměrně zatěžuje oběhový i pohybový aparát.
- Při běhu na lyžích pracují všechny hlavní svalové skupiny horní i dolní části těla.
- Běhat na lyžích lze v každém věku, užijí si ho stejně pokročilí jako začátečníci.
- Běh na lyžích je šetrný ke kloubům nohou, rozvíjí zdatnost srdce a plic.
- Jako vytrvalostní sport napomáhá posilování svalů i odbourávání přebytečného tuku.
- Pohyb v zimě v mrazivém počasí zvýší odolnost organismu a posílí imunitní systém.
- Díky pravidelnému pohybu se dostaví únava organismu a tím se zvýší kvalita spánku.
- Běhání na lyžích v zimní krajině přináší radost z jízdy i další emocionální zážitky.
- Zkušenosti ukazují, že běh na lyžích odbourává stres a působí pozitivně na psychiku.

Martin Hübner, trenér Běžeckého oddílu T.J. Sokol Skuhrov

